

Innviðaráðuneytið,
Sölvhólgata 7,
101 Reykjavík

(lagt fram á samráðsgátt)

Bls. | 1

Reykjavík, 6. nóvember 2025

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi til laga um breytingu á skipalögum nr. 66/2021 (EES-reglur)

Þann 23. október 2025 birti innviðaráðuneytið á samráðsgátt stjórnvalda mál S-214/2025, Drög að frumvarpi til laga um breytingu á skipalögum nr. 66/2021 (EES-reglur). Áformin hafa verið tekin til skoðunar á vettvangi SVP – Samtaka verslunar og þjónustu og Samtaka ferðaþjónustu (samtökin), og þykir ástæða til að koma eftirfarandi á framfæri.

Í greinargerð með frumvarpsdrögum segir að fyrirhugaðri breytingu á skipalögum nr. 66/2021 sé ætlað að tryggja lagastoð fyrir innleiðingu reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 391/2009 frá 23. apríl 2009 um sameiginlegar reglur og staðla fyrir stofnanir sem sjá um skipaskoðun og -eftirlit. Helstu nýmæli reglugerðarinnar eru sagðar breytingar á valdi framkvæmdastjórnar ESB, eða Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) í tilviki EFTA-ríkjanna, til að leggja á sektir og fávíti ef viðurkenndar stofnanir (stofnanir sem sjá um skipaskoðun og -eftirlit og hafa verið viðurkenndar til þeirra starfa) uppfylla ekki þau skilyrði sem kveðið er á um í reglugerðinni. Þessar ákvarðanir ESA yrðu svo bornar undir EFTA-dómstólinn til endurskoðunar, en ekki íslenska dómstóla.

Á vettvangi samtakanna hefur skapast umræða um framsal valdheimilda til ESA, og ekki síður EFTA-dómstólsins. Í greinargerð með frumvarpsdrögum kemur fram að ekki er gert ráð fyrir að framsal þetta verði íslenskum aðilum íþyngjandi. Engu að síður vekur það nokkrar áhyggjur að ekki er betur gerð grein fyrir á hverju þetta mat byggir. Betur færi á, hefði ítarlegri grein verði gerð fyrir því hvers vegna íslenskir aðilar yrðu ekki aðilar, með beinum eða óbeinum hætti, að málsmeðferð sem fer fram fyrir stofnunum og dómstólum erlendis. Kæmi sú staða upp, hefur það umtalsvert meiri kostnað í för með sér fyrir slíkan innlendan aðila, samanborið við málsmeðferð sem fer fram fyrir íslenskum dómstólum.

Af þeim sökum beina samtökin því til stjórnvalda að ganga úr skugga um hvaða afleiðingar það kann að hafa fyrir innlenda aðila, tæki frumvarp þetta gildi óbreytt. Einnig telja samtökin nauðsynlegt að slíkri greiningu fylgi mat á líkindum þess að innlendir aðilar yrðu fyrir viðbótarkostnaði vegna aðildar að málarekstri utan íslands.

Samtökin áskilja sér rétt til að koma með frekari ábendingar á síðari stigum

Virðingarfyllst

Bls. | 2

f.h. SVP – Samtaka verslunar og þjónustu

Kristinn Már Reynisson, lögfræðingur

f.h. SAF – Samtaka ferðaþjónustu

Baldur Sigmundsson, lögfræðingur